

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗЕМЛЕУСТРОЮ

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

підготовки студентів освітнього ступеня магістр

спеціальність 081 Право

Наукова спеціальність: 04 Екологічне та природоресурсне право

Івано-Франківськ,

2018 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Державним вищим навчальним закладом «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

доцент кафедри трудового, екологічного та аграрного права, кандидат юридичних наук Мороз Г.В

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою НН Юридичного інституту Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» “22” червня 2018 р., протокол № 9

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Правові засади землеустрою» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки студентів освітнього ступеня магістр зі спеціальності 081 Право.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є земельне законодавство у сфері землеустрою, а також практика застосування земельно-правових та процесуальних норм щодо складання документації із землеустрою.

Міждисциплінарні зв'язки. Матеріал навчальної дисципліни «Правові засади землеустрою» базується на теоретичних знаннях, отриманих під час вивчення теорії держави і права, конституційного, адміністративного, цивільного, земельного, аграрного та екологічного права. Одночасно вивчення даної навчальної дисципліни сприятиме розумінню та кращому засвоєнню окремих тем з курсу «Вирішення земельних спорів».

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Загальнотеоретичні та законодавчі засади регулювання відносин, які виникають між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами із забезпечення сталого розвитку землекористування.

2. Особливості організації землеустрою.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Правові засади землеустрою» є отримання теоретичних знань у сфері правового регулювання земельних відносин, у тому числі у сфері землеустрою, формування навиків практичного їх застосування, розуміння сутності діяльності у сфері землеустрою.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни «Правові засади землеустрою» є формування у студентів сталих теоретичних знань норм земельного законодавства України та оволодіння навиками практичного їх застосування щодо діяльності у сфері землеустрою, та на цій основі формування умінь зорієнтуватися в різноманітті наукових концепцій щодо заходів із землеустрою, його призначення, системи, суб'єктного та об'єктного складу, а також у значному обсязі нормативно-правових актів, які регулюють визначене коло питань.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- ✓ нормативно-правову базу створення землевпорядної документації;
- ✓ склад і зміст землевпорядної документації;
- ✓ порядок погодження і затвердження землевпорядної документації;
- ✓ порядок проведення державної експертизи землевпорядної документації

вміти :

- ✓ аналізувати і порівнювати норми земельного законодавства у сфері землеустрою;
- ✓ тлумачити і застосовувати чинне земельне законодавство;
- ✓ давати юридичну кваліфікацію відносинам, що пов'язані з порядком розробки, погодження та затвердження землевпорядної документації;
- ✓ виконувати комплексний аналіз землевпорядної документації на відповідність її вимогам чинного законодавства, встановленим стандартам, нормам, правилам;
- ✓ на основі отриманих теоретичних знань та узагальнення існуючої практики застосувати земельно-правові норми та робити відповідні висновки.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години / 3 кредити ЄКТС.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні та законодавчі засади регулювання відносин, які виникають між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами із забезпечення сталого розвитку землекористування.

Тема 1. Інститут землеустрою: загальнотеоретичний аспект

Законодавство про землеустрій: становлення та його розвиток. Виникнення землеустрою (землерозподілу) і перші землевпорядні дії. Земельні перетворення в сучасній Україні.

Тема 2. Характеристика відносин землеустрою

Суб'єкти, об'єкти і зміст землеустрою. Види землеустрою: загальна характеристика. Принципи землеустрою. Склад і види землевпорядних робіт. Принцип забезпечення пріоритету вимог екологічної безпеки під час здійснення заходів із землеустрою.

Тема 3. Землеустрій як функція державного управління у сфері використання і охорони земель

Поняття та види функцій державного управління у сфері використання і охорони земель. Органи, що здійснюють регулювання у сфері землеустрою та їх повноваження.

Змістовий модуль 2. Особливості організації землеустрою.

Тема 4. Організація і регулювання землеустрою

Обов'язковість та підстави проведення землеустрою. Документація із землеустрою. Замовники і розробники документації із землеустрою.

Тема 5. Проведення землеустрою на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях

Проведення землеустрою на загальнодержавному та регіональному рівнях. Врахування громадських інтересів при здійсненні землеустрою. Землеустрій на місцевому рівні. Проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок: поняття, особливості розробки.

Тема 6. Землеустрій як форма забезпечення використання земель сільськогосподарського призначення

Поняття та види земель сільськогосподарського призначення. Землеустрій як засіб охорони земель сільськогосподарського призначення. Правова політика України у сфері охорони і використання земель сільськогосподарського призначення. Правове забезпечення консолідації сільськогосподарських земель як нового етапу земельної реформи в Україні.

Тема 7. Правове забезпечення раціональної організації територій

Поняття та види земель житлової та громадської забудови. Землеустрій населених пунктів. Правові основи розробки схем планування та забудови населених пунктів, зонування території, порядок відведення земельних ділянок під житлове, виробниче та громадське призначення, дачне і гаражне будівництво, садівництво тощо. Проекти землеустрою щодо впорядкування території для містобудівних потреб.

Тема 8 Державний і самоврядний контроль за здійсненням землеустрою

Поняття та види контролю у сфері використання і охорони земель. Порядок здійснення державної експертизи документації із землеустрою. Відповідальність за порушення законодавства у сфері землеустрою.

Тема 9. Землеустрій у зарубіжних країнах

Земельні реформи в зарубіжних країнах. Межування земель в зарубіжних країнах. Формування землеустрою у зарубіжних країнах.

Тема 10. Проблеми землеустрою та шляхи їх вирішення.

Вирішення спорів з питань землеустрою. Екологічні проблеми землекористування. Нові методи і моделі землекористування та землеустрою.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.

1. Мірошніченко А.М., Марусенко Р.І. Науково-практичний коментар до Земельного кодексу України, 3-тє видання, змінєне і доповненє. – К.: Алерта, 2011. – 516 с.
2. Мірошніченко А.М. *Земельне право України. 2-ге видання. Підручник.* – К.: Алерта ; Центр учбової літератури, 2011. – 680 с.
3. Земельне право України: Підручник / За ред. О.О. Погрібного та І.І. Каракаша. – Вид. 2, перероб. і доп. – К.: Істина, 2009. – 600 с.
4. Земельне право України: підручник для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. / В.І. Семчик, П.Ф. Кулинич, М.В. Шульга. – К. Вид. Дім «Ін Юре», 2008. – 600 с.
5. Сидор В.Д. Земельне законодавство України: сучасний стан та перспективи розвитку [Монографія] / В.Д. Сидор – К.: Вид-тво «Юридична думка», 2011. – 312 с.

6. Мірошніченко А.М. Колізії в правовому регулюванні земельних відносин в Україні [Монографія] / Мірошніченко А.М. // Ін-т законодавства Верховної Ради України. - 2-ге вид., перероб. и доп. - К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. - 270 с.
7. Вівчаренко О.А. Правова охорона земель в Україні: [Монографія] / О.А. Вівчаренко. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 336 с.
8. Носік В.В. Право власності на землю Українського народу: монографія / В.В. Носік. - К. : Юрінком Інтер, 2006.- 544 с.
9. Землі сільськогосподарського призначення: права громадян України. Науково-навчальний посібник // За ред. доктора юрид. наук, проф. Н.І.Титової. – Львів: ПАІС, 2005.
10. Коваленко Т. О. Юридичні дефекти правового регулювання земельних відносин в Україні: монографія / Т. О. Коваленко; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К. : Київ. ун-т ; Юрінком Інтер, 2013. – 632 с.
11. Лісова Т.В. Правове регулювання землеустрою. Автореф. дис. ... канд. юрид. наук, Національний університет біоресурсів і природокористування України. К., 2010. - 21 с.
12. Костяшкін І. О. Правове забезпечення соціальної функції права власності на землю в Україні : монографія / І. О. Костяшкін. – Київ – Хмельницький : Видавництво Хмельницького університету управління та права. – 2016. – 429 с.
13. Новаковський Л.Я. Соціально-економічні проблеми сучасного землекористування / Л. Новаковський, М. Олещенко. – 2-ге вид., допов. – К.: Урожай, 2009. – 276 с.
14. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року.
15. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року.
16. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року.
17. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 року.
18. Закон України від 7 липня 2011 року «Про Державний земельний кадастр»
19. Закон України від 5 червня 2003 року «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)».
20. Закон України від 22 травня 2003 року «Про землеустрій».
21. Закон України від 01 липня 2004 року (в редакції від 04 червня 2017 року) «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».
22. Закон України від 18 лютого 2016 року «Про внесення змін до Земельного кодексу України щодо проведення земельних торгів».

4. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ – залік.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ: комплекти завдань для практичних і семінарських занять, пакети тестових завдань, індивідуальні завдання до окремих тем, варіанти завдань до модульних контрольних робіт, залікові білети.